ހުވަފެން
އަންވަރު އިބްރާހީމް

ހުވަފެން

އަންވަރު އިބްރާހީމް

ހުވަފެނަކީ ބިޔާރެކެވެ. ގިނަ މީހުން ގަބޫލުކުރަނީ ވެސް އެ ގޮތަށެވެ. ފެންނަ ހުވަފެނަކާ ދިރިއުޅުމާ އެއްވެސް ގުޅުމެއް ނޯންނަކަމަށް ބަޔެއް މީހުން ގަބޫލުކުރެއެވެ. އެ ހުވަފެންތަކުގައި ފެންނަ ކަންކަން އެއްވެސް ގޮތަކަށް ދިމާ ނުވާކަމަށް ބަޔެއް މީހުން ބުނެއެވެ. ނަމަވެސް އެ ކަން ގަބޫލުނުކުރަނީ ޖިނާހުވެ. އޭނާއަށް ގަބޫލުކުރެވިފައި ވަނީ ހުވަފެނަކީ ކަންކަން މުސްތަޤްބަލުގައި ފެންނަ އިޝާރާތެއް ކަމުގައެވެ. ފެންނަ ހުވަފެނަކާއި ތިމާގެ ދިރިއުޅުމާ ސީދާގޮތުން ގުޅިފައިވާ އެއްޗެއްގެ ކަމުގައެވެ. އެހެން ނުވާނަމަ ސަބަބެއްވެސް ނެތެވެ. ފެންނަ ގިނަ ހުވަފެނެއް އޭނާއަށް ސީދާ ވެއެވެ. އެ ހުވަފެނަކުން ފެންނަގޮތަށް ގިނަ ކަންތައްތައް ދިމާވެއެވެ. މި ފަހަރު ވެސް އޭނާއަށް ކަންތައް މުދުވެރިވުމެއް އައީ އެ ގޮތަށެވެ. ކޮ ފެނުނު ހުވަފެނުގައި ފެނުނީ ނުދަންނަ ކުޑަކުއްޖަކު އައިސް ވަރަށް ސިއްރެއް ހަބަރެއް ދިނިކަމަށެވެ. އޭރުން ވަގު ނުޖެ ސަރަހައްދުން ހުވަފެން ބައިބޮޑުކޮށްލުމުން ކުޑަކުއްޖާގެ ނިޔަލަ ހަމަވެގެންދިޔައެވެ. ނުދަންނަ ގަޑިން ބޮޑުވެރިކަމާކަށެވެ. ސިއްރު ހަބަރާ ސީދާ އޭނާއަށް އެކަން ހާއްސަވުމަށެވެ. އެކަމުގައި އިންނާ ސަލާމަތުގެ ފިޔަވަޅާ ބައްދަލުކުރަން އެނގޭއެވެ. ލިބުނީ ދިހައި ހިތް އުފާވެ ޒަމާނުން ދާދަކަ ހަބަރެކެވެ.

ލިބުން އެ އުފާވެރިކަން އެހަބަރު އެންމެ ފުރަތަމަ ދޭން ބޭނުންވީ އޭނާގެ މަންމައަށެވެ. އެ ހަބަރާއެކު އަންހެނުން އުފާވެރިކަމަށް ގަބޫލުކުރުވުން ނަމަވެސް އެންމެ އުފާ ވާނީ އޭނާގެ މަންމަކަން ޖެހޭނެ ގަބޫލުކުރުވިއެވެ. އޭނާ އެންމެ ކުޑައިރުއްސުރެވެސް ދުރުކޮށް އައީ ހުވަފެން އެއްވެސް ބަރަހަޅު އެނގޭނީ އޭނާގެ މަންމައަށްކަން އޭނާ ދަނެއެވެ.

ޖެހުނު ދިޔައީ ގެއަށެވެ. ގޭގައި މަންމަގެ ކޮޓަރިއަށެވެ. އޭރު މަންމަވީ ފާހަނާގައެވެ. ވަޅިގެން ހުރި ދުނިޔޭފާއަށް ހުރިގޮތަށް ޖެހުނު ޖަހައްސާލީ އެނދުގައެވެ. ދިމާ މައިކޮޓަރި ބަލަހައްޓަދީގެން ހިތުން ޝުކުރު އަދާކުރުމަން ގެންދިޔައީ ހެއްދިއު ފަރާތަށެވެ.

ފާހަނައިން ނުކުތް މަންމައަށް ލިބުނީ ހައިރާންކަމެވެ. އަނގައިން ނުކުންނަ ބަސްތަކާއި ސަލާމް ނުކުރީ ފާހަނަ ޖެހުނެވެ.

" އަހަރެން އަބަދުވެސް ބުނަމެނުން. ހުވަފެނުން ފެންނަ ކަންތައްތައް ސީދާވާނެ. މި ފަހަރުވެސް ސީދާވެއްޖެ.." ކުރުކޮށްކޮށްފައި އޮޅި ދުވައި ދަމާލައިގެން ޖެހުނު ބުނެލިއެވެ.

" ކިހިނެއް. ކޮންކަމެއް ސީދާވީ....." ފާހަނައިން ނުކުތް މަންމައަށް އަހާލެވުނެވެ.

" ދެންމެ އޮޅިގެން އަހަރެންނާ ބައްދަލުވެއްޖެ. ބޭނީ އަހަރެންނަށް އެމެރިކާއިން ކޮށެއް ލިބުނު ވާހަކަ." މޫނު މައްޗަށް ވެރިވެފައިވާ ހިނިތުންވުމާއެކު ޒީނާހަށް ބުނެފުނެވެ. އެ ހަބަރާއެކު މަންމައަށް ގޮސް އިރުސްދުވަހީ ދަރިފުޅު އޮތް އެނދުގެ މަގުމަތީގައެވެ.

" އަލްޙަމްދު ލިއްލާހި. ހާދަ ނަސީބު ގަދަ ދަރިއެއްތަ! މަންމަ ވަރަށް އުފާވެއްޖެ." ދަރިފުޅުގެ ބޯފުޅަށް ފިރުމާލަމުން، ވައިއަޅުން މަޑުމަޑުން މަންމައަށް ބުނެފުނެވެ.

" އެކަމަކު ކޮހަކަށް އެދުނު ވާހަކައެއް ނުވެސް ބުނަމުއްސު ދަރިފުޅެއް. ވަރަށް ފުރުސަތުއްސު އެމެރިކާއިން ޖޮއްބުނިރިގެއް ހޯދިފަސް. ދެން ހިޔާލެއް ނި ކޮށް ލިބުނީ؟" ކަލާ ގެޔާ އިތުރު މަޢުލޫމާތު ހޯދަން މަންމަ ބޭނުންވިއެވެ.

" ކޮރިން ހުރި ޖޮއްބުނިރިގެ ސަކަޅުން މިކޮށް ލިބުނީ. އެ ޖޮއްބުނިރިގެ ހުރީ އެމެރިކާގެ ސިއެޓަލް ފިޔޮނުގެ އިދާރާއިން ދިމާލު ރާއްޖެއަށް ދިން ފުރުސަތެއްކަން. އެ ތަޢުލީމީ ދާއިރާގައި ފާހަގަކުރެވިފައިވާ އަހަރެން ކަމަށްވާތީ މިފަހަރުގެ ފުރުސަތު އަހަރެންނަށް ލިބެންކަމަށް ވެސް. އެ މިހެން ބޭނުންވީ ކިޔުންވަރު ތަޢުލީމު ޙާޞިލްކުރަން މަސައްކަތްކުރުމަށް ދިރާސާ ކުރަން ޖެހޭނެއެވެ. ކުރެ ވަޒީފާތަކުގެ ނަމުގައި ދަރިފުޅު ނުފެންނާނެއޭ ހިތާމަޔާއެކެވެ. އޭރު ފަހަރު އެ ތަޢުލީމު ކޮންމެވެސް ނުކުތާއެއް ހަމަވާނެއެވެ. ކިޔާ މަސް ދުވަސް ބަދަލުވެ މައިންބަ އެއްބަޔާ ދުރުވުމަކީ ހަމައެކަނި ފިޔަވަޅެއް ކަމަށް ދަރިފުޅު ވިދާޅުވިއެވެ.

" އަލްއާކިވެސް މަންމައާ ރި ވަކިވަނީ...... އެކަމަކު ބުނަން.... މިފަހަރު ދާންވީ ކޮޅަ ދަރިފުޅާއި ރިޔާވެސް ގޮވައިގެން." މަންމަގެ ފާހަކައިގައިވާ ސަލާމާ ތަޖުވެ.

" އާނ! މި ފަހަރު ދާނީ ރިޔާ ދަރިފުޅުވެސް ގޮވައިގެން. އެ ގޮތަށް ހަމަޖެހިފައިވާ. ބިން އަހަރު ދުވަހުގެ ހުރި ހަރަދު ކުރާގޮތަށް ހަމަޖެހިފައިވާ އެމެރިކާއިން. އަލްއާކާ ތަނަވަސް ކަމަކު ފޮތް މުސާރަވެސް ލިބޭކަން." ހިނިތުންވުމާއެކު ޒީނާހު ވާހަކަދައްކަމުން ދިޔައެވެ. އެ ވާހަކަތައް އަޑުއަހަން އިން މަންމައަށް ލިބުނީ ދިޔައީ އުފާވެރިކަމެވެ. ދަރިފުޅާމެދު އެ މަންމަ ދުކަމުން އައި ހުވަފެންތަކާ ހަމަޖެހިގެން ވާހަކަ މަޑުފަށް ވިސްނައެވެ. ދަރިފުޅު ކުރިއަށް ދާން ބޭނުންވާ ދުއިރާއިން ފުރުސަތަށް ހުށަހެޅުމުން ދިޔައިސްނައެވެ.

މި ހަބަރާއެކު ގޮތުރުއަށް ފެރިވި އިތުރު އުފާވެރިކަމެވެ. އަންހެނުން ރިޔާއަށް ލިބުނީ ހިތްހަމަ ޖެހުމެވެ. ކުރެ އާއިލާއަށް ލިބުނީ ހިތްފަހިކަމެވެ. ނަމަވެސް ފުރާ ވަގުތު ކުޑަކުރަންވެގެން ދިޔަ ވަރަކަށް ޒީނާހުގެ މުސްކުޅި މަންމައަށް ލިބުނު ނުތުނަވަސް ކަމެކެވެ. މަންމަ ބޭނުންވާ ގޮތަށް ބޮޑު މާލު މިހަރަށް ފުދޭ ފުރުސަތު ޒީނާހު ލިބޭނެ ނަމަވެސް އެ މަންމަގެ ދޫނުފުޅު ކުރިމަތީން ޒީނާހު ގެއްލިދާނެ ގޮތަކަށް ނުވެވުނެވެ. އަރައި ގިނަ ދުވަހަށް އެ މަންމައާ ދުރަށް ދިއުމަށް އެ މަންމަ ބޭނުންވާ ގޮތައް ފެށުނެވެ. ޒީނާހި އެ މަންމަގެ ހުރި ހަމައެކަނި ދަރިފުޅެވެ. އެ ދަރިފުޅު ބޮލީ ބައްޕައާއި ނުލިބިއެވެ. ކިރުވައިދިނީ ވަރަށް ހާލުގައިއެވެ. މިހެނދުނު އެ މަންމައަށް ޒީނާ ވެސް ކުރެކުއްޖަކަށެވެ. ޒީނާހަށް ވެސް އެމަންމަގެ ކުރިމަތީ އުފާވެރި ކުރެކުއްޖަކު ފެނިއްޖެއެވެ.

ޒިޔާރު އެމެރިކާއަށް ބަދަލުވިއެވެ. ވޮޝިންޓަން ޑީސީގެ ޖޯން އާލިންގްޓަން ސިޓީގައި އުޅުމުން ދިރިއުޅެވެ. އެއީ ސިޔާސީ ރަސްމީ އިދާރާ ހުންނަ ސިޓީއެވެ. ޒިޔާރާއި އާއިލާ އުޅުމުން ދިރިއުޅޭ "ސްޓޫ ހައުސް" ގެއެވެ. އެހެންކަމުން އޭނާ އުޅޭ ތަން އާންމުކޮށް ސިއްރު ކުރަމުންދިޔައެވެ. ރައްކާތެރިކަން ލިބިދިނުމާ އެކުގައި ތަންތަނަކީ "ހިމާޔަތް" ލިބިދިނުމާ ތަންތަނަށްވާނީއެވެ.

އެމެރިކާގެ ސިއްރު ފުލުހުންނާއެކު ޒިޔާރު ކިޔަވަމުން ދިރިއުޅޭ ސިއްރު ފުލުހުންގެ ތަމްރީނުތަކާ އެކުއެވެ. ދުވާލުގެ ގިނަ ވަގުތުތަކެއް އޭނާ ހޭދަކުރަނީ ކިޔަވަމުންނެވެ. އެ މީހުންގެ ތަޅުމަށެވެ. ދަރިވަރުންގެ ރިހާއަކު ކަމެއް ދިރާސާކުރުމުގެ ފުރުސަތު ކަމަށްވާތީ ނަމަ ދިނެވެ. ފުރަތަމަ ކާދު ރިހާ ބިރުން އުޅުން ނަމަވެސް ފުރުން އެ ކަން ހަމައެކަނި އުޅުނެވެ. ކަމެއް ގޮސް ނުވާނެކަން ރިހާއަށް ދަޅުންވިއެވެ. ކަމެއްދަމުއް ބޮޑުވެއްޖެނަމަ ހަދާނީ ގޮތް އޭނާއަށް އެނގުނެވެ.

ޒިޔާރުގެ މުޅިކަމާއި ކުރުމަށް ތައްޔާރުވެވުނު ދިރާސާ އަލުން ނިމުނެވެ. އޭނާއަށް ކަންކަން ކުރުވާނެކަމަށް އެތައް ހިތްވަރެއް ދިނެވެ. އެއާއެކު ސިޔާސީ ފުރުސަތުތައް ގަޑުމުން ބޭރުގައި މަސައްކަތް ކުރުމަށް ޒިޔާރަށް ހުރަހެއްނުވެވެ. ކިޔަވާގެ ބައެއް ގޮތްގައި ހުރަހެއްނުވާކަމަށް ޒިޔާރު ދިރާސާ ވިސްނަމުންނެވެ.

" އަހަރެންނަކަށް ނުފެނޭ ތިޔަން ކުރާކަށް. ޚިޔާނާތެއް ބައެއް ވިހަސް އެހެން ގައުމަކަށް ދާކަށް ނުފެނޭ. ކޮންމެ ފަދަ ކަމެއްވެސް ވެދާނެ. އަސްލާ ތިބޭނީ ހުރިހާ ސުވާލްތަކަށް." ހިތާ ވާހަކަދެއްކި ހިތުގައި ނުދެކޭތީއެވެ. ޒިޔާރުގެ ވާހަކައިން އެ ތަފާތުވެގެން ބައިވެރިވާން ބޭނުންކޮށްނުވެއެވެ.

" އެކަމަކު ކޮންމެ ބައެއް ވިޔާނަ އެކަން ވެސް ކުރަންވާނެއްނުން. ޚުދުންނެއްނު މި ކަންވެސް ނިމުނީ. މިއީ އެންމެ ހިސާ މަސްއޫލުވާގެ ކަމެއް." ޒިޔާރު އުމުރީ ރިހާއަށް ވިސްނައި ދެއްވާތީއެވެ.

" އެހެންވިއަސް އަހަރެން ގޮސްވާ މާލެއަށް. އޭރުން ނިމުނީން." ރީމާ ބޭނުންވީ ޖިނާނު ބުނާއެއްޗެއް ބަލާށެވެ.

" މާލެ ވަކި އަމާންތޯ؟ ކޮންމެ ފަހަރަ ކަމެއްވެސް ވެދާނެ. މިތަނުން ރައްކާތެރިކަން ނެތިބާތަ؟ ރީމާއަށް ދަތިކަމެއް އޮތީތަ؟ އަދި ބުނެބަލަ؟ އަހަރެންވެސް ދާން މިއުޅެނީ ކޮންމެހެން ދާއިމީކޮށްނެއް ނޫނޭ. އަހަރެންވެސް ރީމާ ދޫކޮށްލައި ދާކަށް ބޭނުމެއް ނޫން. ދެމަފިން އެކަނިކޮށްލައި ދާކަށް ފަސޭހައެއް ނޫން. އެކަމަކު އަހަރެން ބޭނުން މި ކޯސް ފުރިހަމަކުރަން........ މިދިޔަ ފުރުސަތުތަކުގެ ބޭނުން އެންމެ ރަނގަޅަށް ހިފާން. މި ދިރުނަށް އަހަރެން އިތުބާރު ކުރަން." ޖިނާނު ދެއްކި ވާހަކަތަކުން އޭނާ ހިތްހަމަ ނުޖެހުނުކަން ރީމާ ދެނެގަތެވެ. ރީމާގެ ރާގު ބަދަލުކޮށްލުމަށް އެހިސާބުން ދެން ފެށީ ދަރިފުޅުގެ ވާހަކައެވެ.

ރީމާއާ ދަރިފުޅު އެމެރިކާގައި ބެހެއްޓުމަށް ފަހު ޖިނާނު ޤާނޫނީގޮތުން ދިރިއުޅޭ އެމެރިކާ ސިޓިޒަންޝިޕުގެ އިތުބާރާއެކުއެވެ. އެމީހުން ދިރުން ހަޔާތްކާމިޔާބުކުރެވެ. ޖިނާނަށް އުޅެންޖެހުނީ ކަރާޗީގެ ބައިސްކިރީ މަސްޖިދު ސްޓުޑިއޯގައެވެ. އެތަނުގެ ޖޫމާ ސަލަފިއްޔާ މަދްރަސާގައި ޢަރަބި ކިޔަވައިދިނުމަށް ދަރިވަރުންގެ ގޮތުގައެވެ. ކިޔަވައިދިނުމުން ދިރާސާ ނަމަވެސް ޖިނާނުގެ މަސައްކަތަކީ އެތަނުގައި އެކި މީހުންގެ އެދުމާއި ވިސްނުން ދެނެގަތުމެވެ. އެ މީހުންގެ ހަރަކާތްތަކަށް މާނަދީ ކުރުމެވެ. އެކަން ޖިނާނު ކުރަމުންދިޔައީ ވަރަށް ރަނގަޅަށެވެ. ޤުރުއާނާއި ސީރާ އެޖެންޑާގެ ދަރުސް އޭނާ ހޯދަމުން ދިޔައީ ޙަދީޘްތައް އިސްލާމްދީނާބެހޭގޮތުން ހުރި އޭނާގެ ވިސްނުން އަންގަމުންނެވެ.

ދެ މަސް ދުވަސް ފަހުން ދަރިވަރުންނަށް ދެއަހަރުގެ ޗުއްޓީއެއް ދިނެވެ. ނަމަވެސް ޖިނާނުގެ މަސައްކަތްކޮޅު ވީ އިތުރުވެ. ކުރިން ދެހަފްތާވާ ކަންކުރުމުގެތެރެއިން ފިޔަން ޖެހުނީއެވެ. ޖިނާނު ބައިވެރިވާން ޖެހުނީ ފައިސަލް އާބާދުގައި ކުރިއަށްގެންދަން ހަމަޖައްސާފައިވާ އެއް ހަފްތާގެ "ދަޢުވާއި އާމް" ކިލާސް ޓްރޭނިންގ ކޯހެއްގައެވެ. އެމެރިކާގެ ސިޓިޒަންޝިޕުގެ އެދުމުގެ މަތިންނެވެ.

ފެންނަމުންދިޔަ މަންޒަރުތައް ޖިނާނަކަށް ގަބޫލެއް ނުކުރެވުނެވެ. ވަގާއިދެން ބަލާލައި ނުބަލާލައި ކޮންތަނަކަށް ހެއްދެވެ؟ ކޮންމެ ދިމާލަކުންވެސް ފެންނަނީ ބަނޑުހައިވެގެން ތިބި މީހުންނެވެ. ސަރަހައްދުގެ އެތެރެއަށް ވަދެވުނު އެތައް ސިފައިން ޕޮލިސްބަސް ހުރަސް ކުރަމުން ދަނީ ބަރާބަރަށެވެ. ރައްކާތެރިކަމުގެ ފިޔަވަޅުތައް އަޅާފައިވާތީ ވަރުގަދަކުރުން އާއްމުކޮށް ޖެހިލުންވިއެވެ. ބިޔަ ފުރަބަނދަރުތަކުގެ މާރެއިން ފުޓްޕާތުން ދާއިރު ދެފުށް ކޮންދިމާއަކަށް ނުބެނގުން އާސާ ކަންބޮޑުވިއެވެ. އެއަށްފަހު ބޮޑެތި ހަވީރުވަރު ހޮޅުބަލީގެ މީހުން އެތަނުގައި ޙަރަކާތްތެރިވާކަން އެނގުމުންނެވެ. ކުޑަކުދިންނާއި އަންހެނުން އެތަނުގައި ތިބިކަން ފަހަރެއްގައިވެސް ގޯސްވެގެން ފެނުމުންނެވެ. ޖަމާލީ ގޮތަ އާޔާއިތަކުގެ އަމިއްލަ ފޮނުވުނުންނެވެ.

ކޯހު ނިންމާލުމަށްފަހު އެނބުރި ކަރާޗީއަށް ޖިނާނު ދިޔައީ އުފާވެރިކަމުންނެވެ. ޖިނާނުގެ ކަންކަން ބަލަހައްޓަމުން ދިޔަ މީހުން އޭނާވެސް ވަރަށް މަޤްބޫލު އެއްކޮށްދެއްވިއެވެ. އިރުތި އެމެރިކާއަށް ދިއުމުގެ ކުރިން ރަށުފަރާތުގެ ދަތުރެއް ކުރުމަށް ހިނގައިގަތުނެވެ.

ޖިނާހު ފުރުމުގެ ކުރިން އެންމެ ފަހުގެ ރިޕޯޓް ތައްޔާރުކޮށް އިސްލާމާބާދުގައި ތިބި، އޭނާގެ ލީޑަރުންނަށް ފޮނުވިއެވެ. އެރިޕޯޓް ފޮނުވުމާއެކު ޖިނާހު، ވަގުތުން އިސްލާމާބާދަށް ދިއުމަށް އޯޑަރު އަންގިއެވެ. އެއީ ވާނެގޮތަކަށް އޯޑަރު އަންގައެވެ. އެރިޕޯޓް ފޮނުވާއިރު އިތުރު މައުލޫމާތު ބޭނުންވާނަމަ ގަބޫލުކުރެވުނެވެ. އަދި އޯޑަރު ހަވާލުކުރެވުނު ކަންކަން ވަރަށް ފުރިހަމައަށް ކުރެވުނުކަމުގެ އިހްސާސް އޯޑަރު ކުރެވުނެވެ. ނަމަވެސް ކަންތައް ބޭނުންވީ ގޮތް ހިނގާފައެވެ. އެ މައުލޫމާތުތައް ހިއްސާކުރުމުން އޮފީހުން އިތުރު ކަމެއް ކުރުމަކަށެވެ. ބޭނުންވީ ޖިނާހު ލަސްވާ އިތުރު ކަންތައްތަކެއް ކުރުވާނެއެވެ. ސިއްރު ފުދުން ބޭނުންވާ އެއްކަލެއް ޝިޔާނިންގެ ހިދުމަތަށް ވައްދާނެވެ.

ޖިނާހަކަށް ގަބޫލެއް ނުކުރެވުނެވެ. އޭރުން ދައްކަމުންދިޔަ ވާހަކައަށް އަޑުއަހާކަށްވެސް ބޭނުމެއް ނުވިއެވެ. އެކަމަކު އާދަމީ އެންމެގެ ފުރާނައަށް ގެއްލުން ލިބޭކަމެއް ކުރުވޭ ހައްދު ހުރިތޯއެވެ؟ ކުޅަދާނަކާއި އަނދިރިކަން އަތެއްގައި އުޅޭ ދިވެހިން. އަހަރެމާ ދިރިއުޅުމަށް އަތެއް އުޅޭކަށެވެ. ޖިނާހު ދައްކަމުން ދިޔައީ ބަހަނާއެވެ. އެކަން ނުކުރެވުމަކީ ހުރި އުޅޭތަކެވެ.

" އަހަރެން މި ބަނަރަށް އައީ 3 މަސް ދުވަހަށް. އެގޮތަށް ވާހަކަދައްކައިނީ ވެސް. ދެން ކޮޓީ ތިބެން ދުވަސް. އަންހެނުންނާއި ދަރިފުޅު އިންތިޒާރުކުރަނީ އަހަރެން އެނބުރި ދާން ވަގުތަކަށް. ޖާސޫސްކޮށްއުޅެނަމަ ވަރަށް ދެރަވާނެ. މިހާރުވެސް ......"

"އިތުރު އެއްވެސް ބަހާނާއެއް ނެތް. މިއީ ހަމައެކަނި ޚިޔާލު ގޮތެއް ނޫން." ވާހަކަދައްކަމުން ދިޔަ ފެރިނާގެ ބޮޑުގައި އިން އެންމެ އިސް އޮފިސަރުގެ ދުލުން ބޭރުވި ޖުމުލަތަކުން ޖިނާހަށް ލިބުނު ހިސްކުރެވުނެވެ. އޭނާގެ ދުނިޔެ ފެނިގެން ދިޔައީ މާޔޫސްކޮށްލަގެނެވެ.

" ނުވާނެ ތިޔަގޮތް. އެއްވެސް ކަމަކާނުލައި ބައްލަ ނުލެވޭނެ. އެއީ ކުއްލި ގޮތެއް ނޫން. އަހަރެމާ އޮފިސްގައި އެބަ ތިބި ކަމާއިގެން...... އަހަރެމެން.........މުސްތަޤުބަލް...... ނަގާނީ ތި ކަމެއް......" ޖިނާހުގެ ހިތުން އުފެދިގެން ދިޔަ ޚިޔާލުތަކުން އޭނާގެ ހިތް ދިޔައީ ހިތާމަކުރަމުންނެވެ. ހިތުގެ ހިސާބުން ދިޔައީ އަވަސް ވަމުންނެވެ. އޮފީސަރު ބުނި ޚަބަރުދިން ޖިނާހަށް ހުއްޓުން އެރިއެވެ. ނުފެނުން އެތެރެއަށް ދަމާލެވުން ނާދާ ގަސްތާކުރުމުގައި ހިފައްޓާލައި ލެވުނެވެ. ދެ ލާ ބޮޑުކަން އޮފިސަރު ދިޔައީ ބަލައިލެވުނެވެ. ހިނދުކޮޅަކުން ހިނދު ފާޑުގެ ކުރިމަތީ ބަސްބުނުމު ދަރިވަރާ އަންހެނުންނެވެ. ކަންފަތުގައި ހަޑި ދަމައިގަތީ ބިން މަސައްކަތުން އަންހެނުން ދެއްކި ވާހަކަބަލާ. ޖަހަމުންދިޔަ ވިސްނުގައި ވިކައިގަތީ ދަރިފުޅުގެ ދުލުން އެންމެ ފަހުން ބޯނި ލަފުޖެހިކަލާ. ޖިނާހު ގޮތް ހުސްވިއެވެ. އެ ނޫން ގޮތެއް ނެތްކަމަށް ބުނު ބިރުދެއްކުމުންނެވެ. އަންހެނުންނާ މުސާރަވާތަކުރިޔާ އެކަން ކުރުމުންކަމަށް ބުނުމުންނެވެ.

ޖިނާހަށް މަޖުބޫރުވިއެވެ. އެއްކަމުގައި އެންމެ ފަހުން ދަރިފުޅާއި އަންހެނުންނެވެ. ހައްޔާގެ އުފާތައް ގެލިގެއްލާ މުސްތަޤުބަލެވެ. އަހަރެމެންގައި ކުރެއްވުނު އެބައި ސަލާމަތް މުސްތަޤުބަލުގެ ފުރުސަތެވެ. ބަހަނާ ގެސްޓުގައި މަގުމަތިން ޖިބޫން އުފަލާއި ނުހުށެވެ. ކުރެއް ނޫނީ ކުރިމަތިލާއި މިނޫނަކާއި ވެރިކޮށްފިނަ އެ ސިފަވާ ފަހުން ކުރެވޭނެއެވެ. ދާނީ ކޮންދިމާލަކަށް

ހުއްޓެވެ؟ އިހްތިރާމް ކުރާނީ ކޮންކޮޅެއް ހުއްޓެވެ؟ ޖީނާހަށް މާދިނަ ވަގުތެއް ނުލިބުނެވެ. އޭނާގެފުޅުން ގޮތެއް ނިންމީއެވެ. ޖީނާހު އެއްބަސްވީއެވެ.

ޖީނާހު އެނބުރި ކަރާޗީއަށް ދިޔައީ ވަރުގަދަ ހަޖުމާނާއެކުއެވެ. އުމުރުން ދަސްކޮށްދިން ހިތްވަރާ ތޫނާ އެކުއެވެ. ޖީނާހު ހަވާލުކުރުވުން މަސައްކަތްތަކުގައި އޭނާ ދިޔައީ އިތުރަށް ވިސްނަމުންނެވެ. ނަމަވެސް ވިޔަފާރި މަދު ދުވަސްކޮޅުގެ ތެރޭގައި އެކަން ނިންމުމަށް އޭނާއަށް މަޖުބޫރުވިއެވެ. އަންހެނުންނާއި ދަރިފުޅާ ބައްދަލުވާން އޮތީ އެކަން ކޮންގެންނެވެ. އެ ދުވަހިންނާ ހަމައަށް ސަލާމަތުން ދެވުނީއޭ އެބަސް ކަމެއް ނިންމުމުންނެވެ. ޖީނާހަށް އިހުސާސްކުރެވުނު ދިރާ އަންހެނުން ކަންބޮޑުވާނެކަމެވެ. ކޮންމެ ދުވަހަކު ދެ ފަހަރު ދުޢާއިރު އެއްވެސް ގޮތަކަށް ނުދެވުމުން އަންހެނުން ފިކުރު ބޮޑުވާން ވަރެވެ. ނަމާދުކޮށް އެ މަޖުބޫރީ އެހެން އެއްވެސް މިހާ ހިއްސާކުރާކަށް ޖީނާހަކަށް ނުކުރެވުނެވެ. ނުކެރުނެވެ. ބޭނުން ނުވަނީއެވެ. އޭގެ ދުވަސްތަކެއް ވެފައިވާ އަހަރުކޮޅެވެ. ޑިޕްރެޝަން އެކަންކަން ސިއްރުކުރަން އެއްބަސްވެވިފައި ވާތީއެވެ. އެ ކަންކަން ހާމަކޮށްފިނަމަ ދެން ގޮތް މާ ގޮސްދާނެކަން އޭނާއަށް ރަނގަޅަށް ދެނެގަނެވިފައިވެއެވެ.

ޖީނާހުގެ ނިންމުން ބަދަލުކުރިއެވެ. އޭނާގެ ޚިޔާލު އެއްބަސް ނުވާތީއެވެ. ކޮންމެ ގޮތަކުންވިޔަސް އެކަން ނުކުރުމަށް އޭނާ ނިންމީއެވެ. އޭނާއަށް ފާރަވެރިކަން ބޭނުން ވީއިރު ދުރުހެލިކޮށް އޭނާ ރަނގަޅުކުރެ ގޮތަކުން ކޮންމެވަރަކު ފިކުރުކުރަމުން ހުރިއެވެ. ފިޔަވަޅުތަކާއި ބަރާބަރުވާގޮތް ސިއްރު ފުދުނުތަން ކޮންބޭނުމީ އެ ހިތާމަބޮޑުވެ ޖީނާހު ބޮލަށް ދުވަހު ބެލި ގަޑިއަށް އޭނާ ނުކުތުމުންނެވެ. އޭނާ ފިޔަކަން ތަޖުރިބާ އޭނާއަށް ދިފާޢުވާ ފާރަ ގެއްލޭ ނުވުމުންނެވެ. އޭނާގެ ހަބަރުތައް ނުވުމުންނެވެ. ކުރުވޭ ކިބައިގައި ކަމެއްކަން ޖީނާހަށް އިސްކުރެވެ. އޭނާ ހަމަވަގުތު ކޮންމެގޮތަކީ ކަލޭ ކޮށްފާނެކަން ޖީނާހަށް ގަބޫލުކުރެވޭއެވެ. އެކަމަކު އެއްޗެއް ގޮތެއް ނެތެވެ. އޭނާ ދަތުރު ކުރުވަމުން ދިޔައީ ސިއްރުކަން ރައްކާތެރިކޮށްގެންނެވެ. އެކަން ފާހަގަކުރުމަކީ އެ މީހުންގެ ވެރިކަމުގެ ބޮޑު ކަމެކެވެ. އެކަމަކު ޖީނާހު ކުރެއްވި ކަންކަން ބަލާ މީހުން ބަލައިގަތެވެ.

ފިތައިގެން ޖިނާހު އެނބުރިލި ބަންގާޅުގެ ރަށެވެ. އުފަންވުނީ ކަނޑުވެރި ސަރަހައްދެއްގެ ތެރެއެވެ. އެ ސިޔާސީ އަބަދުވެސް ގޮވަމުން

އަންހެނުންނާއި ދަރިފުޅުގެއެވެ. ގާތުގައި ހުރި އޭނާގެ މަންމައަށެވެ. ދިމާވެގެން އެކީ ކަންތައްތައް އަންހެނުންނަށް ކިޔައިދިނުން

ގޮތެއް ނެތެވެ. ދެން ހުރީ މަންމައެވެ. މަންމައަށް ކިޔައިދިން ބައެއް ފަހަރު ބޮޑުނުވިހާ ގިނަ ފަހަރު ޖިނާހުގެ ހިތް އެކަމާ

ދެކޮޅު ހަދައެވެ. އެވަރަށް އަޑު އިވިއްޖެނަމަ މަންމައަށް ވެރިގޮތް ބާރުކުރަން ބޭނުންވެއެވެ. ނަމަވެސް އެ ވަރަށްބޮޑަށް އެ މަންމަގެ

ކަށަވަރުކުރަމުން ފެށިއެވެ. އެއީ ބޮޑު މުޅިއާލަމަށް ފެނިގެން ދިޔައެވެ. ދުވަހު ހަނދާން ކުރަނީ އެހެންކަމުން ޖިނާހުވެސް ކިޔެވެ. ދެކޮޅު

އަންހެނުންނާއި ދަރިފުޅާއި ޖިނާހު ފިލުވަން ނޭނގުނު ބައިވެރިވާނެކަމެވެ. އެކަމަކު އެއީ ދޮގެކެވެ. އަންހެނުންނާއި ދަރިފުޅު

މި އެދުނުކަމުގެ ސިފައިން ފިލުވުމުގެ ބޮޑުމީ ދަރުމަތެވެ. ދަރައިންގެ ހުރިހާ ކަމެއް އެނގޭނެ އޭނާގެ މިހުންނަވެ. ދުވަހުން ގޮވައިގެން

ފިލުވަމުން އެބުނީ ތުވަމުކުރުމެވެ. އެކަމަކު އެކަން އެނގޭން އިތުރު މިހާރު ނުވެވެ. އެއީ ތުވަމުއެކަން ގޮބުރުކުރާން މިހާރު

ވެސް ނުވެވެ.

ޖިނާހު ބޭނުންވީ އަމިއްލަ ގެއްލުން ދޭށެވެ. ނަމަވެސް އެއީ ކުރަންވީއެއްކަ ނޭނގެ. އޭނާގެ ކަރަކަ ފިލުވުމެވެ. އޭނާ

މަސައްކަތްތެރި ބަނޑުގެ ބަދަލު ސިފައިގެ މަރުދާނާކަމެއް ހިފައިގެންނެވެ. ނުރައްކާތެރި ހަވާލާ ބަލަހައްޓައިދެވެ. މިއަދު މުޅި ގައުމުން

އެ ހުރިހާ އޭނާއެވެ. އެކަން ޖިނާހަށް އެނގޭއެވެ. އޭނާއަށް މަޖުބޫރުވި ސިފައިން ބަދަލުގެންނާނެވެ. އަމިއްލަ ރަށްފުށީކަން

ދޫކޮށްލާނެވެ. އެހެން މީހުގެ ނަފްސައި އެގޮތް ފަރިބަހައްޓާނެވެ. އޭނާގެ އަޑުގައި ހުރި ޖީލުދުކައްކޮށް އެހެރީ ކަމެއް އޭނާ ކިޔައެވެ.

ރައްޖޭ ދިއުމަށްޖެހިއްޖެ ވާންޖެހުނު ހުރިހާ ގޮތުގެބަސްއެއް އޭނާވިއެވެ.

ޖިނާހު ހުރީ ނޫ ރޯނގުދިލި،ހުދު އަބުރުގެ ގަމީހާކޮށެވެ. ތަރުގެން ހުރީ ބޮލުވައިވާ ބަންޑޭއެއް ކުރު ފަޅުދޫނެވެ.

މާދުވަސް ބިނބޫޅާއި އޭނާގެ ވަށްކަނާ ވަރަށް ގޮވެއެވެ. ތަނާކަ މަގުން ރާއްޖެއަކި ބާބު ޖެހެސްއަށްވީ ހިބަރަމަޖެހުމުގެ ނަޔާއެއް

ޖިނާހަށްފެނުނެވެ. އަމިއްލަ ގަދަވާ ހަމައަށް އާދެވުނުންނެވެ. ނަމަވެސް ދެން ދިމާވެސް ކަންކަމެއްކަން އޭނާއަކަށްވެސް ނޭނގެއެވެ.

އިމިގްރޭޝަނުން ސަލާމަތްވެ ގިމަބައިން ނުކުމެވުމާއެކު ފެނުނު ދިމާލުގައި ނޫނުގެފައި، ހުއްޓުން އަރާފައި ޖިނާހަށް

ހުރިވުނީ ތުންވެ. މިހާރު ރާއްޖޭގެއިން އެކުރިމުދާރަން ބަރަބަލާ އޭނާ ހުރިއެވެ. މިއަދު އޭނާއަކީ ބިދޭސީއެކެވެ. އޭނާއާއި އަދި

ހަމަޖެ މިހުންނާ އެއްގޮތަން ޖިނާހު ފެސް އެމީހުންނާއި މަޖުކުރިއެވެ.

އެބައި އިރާއްފުލުން މިހާރު އަމިސް ޖިނާހާ ހަވާލުވިއެވެ. ގެންގުޅުން ބާ ދަބަސްގަނޑު އުފުލައިލައިގެން ޖިނާހު

ހިނގައިގަތީ އެ މިހުންނާއެކުއެވެ. ފެހިއަށް އެދުމަށްފަހު އެ މިހުންނާ ހަވާލުވާން ދިޔަ މިހާ ވާހަކަދައްކަން ފެށި ދެ އެތުގެ

ހަރަކާތްތަކު ދިލެހި ބަހުންނެވެ. މަތި ބަލަހައްޓާއިން ވަނީވާ ނުނިގުނަމަން ހަދައިގެން އިސްމަނަފަހު، ދެ އެތުރިވަ ފާހާގަކަހަވަ

ގޮތުކަން ތެރޭވާވަރުން ބޭނުއްޓުއާރު ނުނިގުނަމަން ބޮޑު ޖިނާހު ގަވާބ ދިނީ ހަރަކާތްތެރިވެ. އެބައި ވާހަކަ ދެއްކުމުން ފެސް

ޖިނާހަކަށް ނުނިގުނެވެ. އައިރުފެގައި އެ މިހާ ވަރުބާލި އެޖެހިސިގެ ބެޖެނުނަނެވެ.

" މިވަރު މީހުން މިގެންނަނީ މަސައްކަތްކުރަން. އަނގައިން ބުނާކަށް ނޫނޭ. ވާހަކައެއް ނުދެއްކޭ. މީދެން ބޭޒާރު."
އުމީހާ އަމުނާލި ފެހިވަރުން ޖެހޭހަކަށް އަސަރެއް ނުކުރެއެވެ. ކިޔާއެއްކަމެއް ނޫނީބަޔަކަން ހަދައިގެން އިނީއެވެ. އެންމެފަހުން ޖީނާހުގެން ތިބޭމަން ހަމަޖެއްސާފައިވާ ގޮއާ ހަމައަށް ގެންދިޔައެވެ. ކޮންމެ މީހަކު ނިޔާވެހަން ދެއްކުމަށްފަހު، ކާންފުޅުން ހަދަންވީ ގޮތް އޭނާއަށް ޔާއަކީ ދިޔުމަކަށް އެތާހުރި އެހެން ބަޔަކާ ދިމާއަށާ ހަވާލުކުރުމަށްފަހު އެ މީހާ ނުކުމެގެން ދިޔައީއެވެ.

ކޮޓަރިޔާ އަނދިރިކަން ފުރިފައިވުން ދިޔަ ފަރާތުން ޖީނާހަށް ފެނުމުން ދިޔައީ ހުސްކަމެވެ. އަލަށްއުފެދި ހުރި ކޮޓެރިގައި ދޮވެހުރެން ފޮޓޯއެއް ފޮޓޯތަ އޭނާ އޮތީ ކުޑައިނދޭގެ އެންމެ މަތިބައިގައެވެ. ބޮޑަށް އުނދަގޫ ކުރަމުން ދިޔައީ އަޑުބޭރުކުރަން ޖަހާފައިވާ ބަންގަލު ލަވައެވެ. އެއަށްވުރެ ބޮޑަށް އުނދަގޫވަމުން ދިޔައީ އެމީހުން ދެއްކި ވާހަކަ އެ ލަވައަށްވުރެ ބާރުކަމުންނެވެ. އަމިއްލަ ގައުމުގައި ބިދޭސީއަކު ގޮތަށް އޭނާ ހިތި ތަޖުރިބާ ނުކުރާ ދުވަހެއް ނުވެއެވެ. ބިޔަ ކުރުނަކައް ޖީނާހުގެ ތެރެ ފެނުމުން ދިޔައީ އޭނާއަށް މަސްހުނިވަތުރުކުރެވުމެވެ. ޖަހަމުން ދިޔަ ފެންބުރިކައް ބޮޑުވަޅު ބޭނުކަވަހަކައެވެ. އޭނާގެ ހިތްސާފުކައް ދަންނާނީ ކޮންކޮށްތޯ؟ އޭނާގެ އެ ފަހަކައް އަހާނީ ކީކޭތޯ؟ އެ ފަހަކައް ގަބޫލުކުރާނީ ކިހާ ހެއްޔެވެ؟

ގޮތުގެ ސޮފައިގާ ޖީނާހު ލޯމަރާލެވުނެވެ. އެކަހެ ހިތަށް ނުހިނގާ ހަރުގޮތް ސަބަބެއް ވިސްނިޔަސް ފެހިވާ އޭނާގެ ފީ ނިދި އަރާމުކޮށް ކަސްތޮޅިއެވެ. އެ މަސްތޮޅުގައި ފެނުނީ ހުވަފެނެކެވެ. ބެރޭގައި މަޑު، ކުރަން ނުމަގަނޑުގެ އޭނާ ސަލާމަތްވެއްޖެއެވެ. އެމަށާގެ ސިއްރުފިތުނަކާ ވާހަކަދެއްކުމުން އެކަމުން މިނިޓްފަހިއެވެ. ލިބުނުކަމަށް ދިޔައީ ހިތުހަމަޖެހުމާދަތަކެއް ފިޔަވަ އޭނާގެ ހިނގަނޑުގެ ޖީ ދެއްކުމުން އަވަސްވިއެވެ. ހަރަކާތްތަކެއް ފެނިއެވެ. ކުއްލި ސިއްރާއްޔާ ޖީނާހު ހޭލުނެވެ. ފުރަތަމަ ވަނީ ބަލައިލުމުން ކޮޓަރިތެރެއަށެވެ. އޭރު ހަވީރު ވަގުތު ވެސްދިޔަ އޭނާގެ މުސްކުޅި އޭނާ ނިދާފައި ދޭތެރޭ ބަލައިލުމުން ބޯކާ ބަޔަކު ގެއްލިފައެވެ. އޭރު 11 ޖަހަނީއެވެ.

ފުރުނު ހުވަފެނުން ޖީނާހު ލިބުނު ހިތްހަމަޖެހުމެވެ. އޭނާ ސަލާމަތްވާނެކަމަށް ގަބޫލުކުރެވުނެވެ. އޭގެ މުޅިކޮން ފުރަނަ ހުވަފެނުގައި ޖީނާހު ސިޔާސީބެވެ. އެކަން އޭނާއަކު ގަބޫލުކުރާނީބީބެވެ.

ފުރުނު ހުވަފެނާމެދު އެކަން ހިތަށް ވިސްނަން އިސްތިހާރު ޖީނާހު ނުކުތީ ބޭރަށެވެ. ޖެހިގެން ހުރި ފިހާރައަށް ވަދު ކާޑުއެކަމަކުން އެންބެރި ކޮޓަރިއަށް ވަދެވުނެވެ. އެތާ ތަމްރީނު ދަންވަރުގެ ވަގުތެވެ. އޭނާ މީހުން ނިދާފަ ވަގުތެވެ. އެންމެން ކަހަލަ ގޮތަކަށް ނިދިކަން ހަރުގެ މުޅި އެންބުރޭގައި އެކަ މީހާގެ ފޫނު ނަގުމަކަށް ފަހު ނަންބަރު ޖަހާލިއެވެ. އެ ނަންބަރު ޖެހުމަކަށް ގޮސްފޮނުވާލި އޭނާގެ ވިސްނުން އިއްވުނީއެވެ. މިގޮތަށް ދަރަނީ ކޮށްއިލާނެތޯ؟ ކިތަންމެ ގާތް އެކުވެރިއައް ނަމަވެސް މި ކަން ސިއްރުކުރެވޭތޯ؟ އޭނާ ބަލާފައި އޮޅުވާލަން ހަމަ ނުކުރާނެތޯ؟ ބުރުން އިސްދު، ބަސްމި ހިތްމަގުޖެހުނު ޖީނާހު، އެ ނަންބަރަށް ގުޅާނެކަމުގައެވެ. ފޯނު ދިމާކުރުމުން ގޮވި ސަލާމާއެކު އެކުވެރިއާއަށް އެ އަޑު އެކަނިވެސް ޖީނާހު ދެނެގަތެވެ.

"މިއީ ޖީނާހު..... ހެލޯ އަހަރެން ސަލާމަތްކޮށްދީ! އަހަރެންނަށް އެހީތެރިވެދީ! ހެލޯ" ކުރެހުމުން ދިޔަ އަޑުއަކު ޖީނާހު ރޮވު ގޮވިއެވެ. ފަހަކަށް އަނދަގޫވިއެވެ.

" ކިހިނެއް މާލެއައީ؟ ކޮންތާކު ތިހުރީ؟ ކޮންއިރަކު އައީ؟" އެކުވެރިޔާ ފަށްސަކަށް އަހުލާލީ ސުވާލުތަކެކެވެ.

"މި ވާހަކަތަކީ ދަހްލާސީ ފަހުން. އަހަރެން ހަދަންވީ ކިހިނެއް؟ މިކަމުން އަހަރެން ސަލާމަތް ވާނީ ކިހިނެއް؟"

ޖިނާހުގެ ސުވާލުތަކަށް އެކުވެރިޔާ ދިން ޖަވާބުތަކުން ޖިނާހުގެ ހާސްކަންވީ އިތުރުވި.

" މިކަލަން އަނގަބަހި ކޮންމެ ގޮތެއް ހަދާފައިވެސް ޖިނާހު ހުރެވުން. އަށްއަކާ އުމުރުންގެ 4 މީހަކު ރާއްޖޭގައިވެސް އެބަ ހަރަކާތްތެރިވޭ. އުމުރުނުނަން ޖިނާހު ވަނީ ވަރަށް ފުރިހަމަ މީހަކަށް. ދެ ފަރާތުގެ އެއްބަސްވުމެއް ވެސް އޮވޭތޯ ބުނާނީ އަޑުއެހިން. އެއީ ކޮންމެ ގޮތަކުން ޖިނާހު އަމިއްލަފުރުސަތުން އުމުރުނާ ޖިނާހު ހަވާލުކުރުން. އެހެންވީމާ އަހަރެންނަށް ފެންނަނީ އެ މީހުންނާ ހަވާލުވުން. އެއީ ކޮންޓްރެކްޓުގެ ބާކީގައި އޮތް ހަމައެކަނި ގޮތެކޭ. އެ ނޫން ޗޮއިސެއް ނެތް ކަންނޭނގެ." އެކުވެރިޔާ ވަގުތިން އެ މީހުންނާ ހަވާލުވެވުނެވެ. އެކުވެރިޔާގެ ސުވާލުތަކެއް އެއްސާލާ ދެންނެވެ. ޖިނާހު ކުރިން ކުރިން ޖަވާބުދިނުން ދިރުމީ ބަޔެއް ސުވާލުތަކަށެވެ. އޭނާ ރާއްޖެ އައިގޮތް ހިއްސާކުރާކަށް ބޭނުމެއް ނުވިއެވެ. އޭނާ ހުރިހާ ހިއްސާކުރަން ދޫކޮށްލިއެވެ. ހަމައެކަނި ބޭނީ އުމުރުން ޖިނާހު ހޯދާ ސަބަބުތަކެވެ. އެ މީހުން ޖިނާހަށް ހަވާލުކުރި ބާސްކުރާކަމެވެ. ނިންމާލުމުގެ ކުރިން، މި އަންގާ އަވަހަކަށް ބޭރަކު ގޮސް އުމުރުނާ ހަވާލުވާންކަމަށް ޖިނާހު ބުނެދިނެވެ. އެ ބުނުމާއެކު ޖިނާހަށް ކަމެއް ނުކުރެވުނެވެ. އޭނާއަށް ބާރުބާރަށް ރޮން ފެށުނެވެ. އޭނާގެ އެނދު ގޮނޑުން ހިފާ ޖިނާހަށް ހުއްޓާލެވުނީއެވެ. އަވަސް އަވަހަކަށް ކޯސް ބާއްވަމުންގެން އޭނާ ގޮވި ނިކަމެތިކަމުން ފުރިހަމަކޮށްލަން ހިތާފުކަމަށް ނިއްޔަތް ގަތުމެވެ.

ހިތްދަތިކަމާއި ހިތާމަތަކުގައި ޖަލުގެ ނިކަމެތި ދިރިއުޅުން ހޯދަނުކުރަންޖެހުނީ ކޮޓަރީގައެވެ. އެނދުމަތީގައެވެ. މަސައްކަތަށް ނުކުންނަން ޖެހުނީ 4 ދުވަސް ފަހުންކަމަށް ވާތީ އޭނާއަށް އެ ކަންތަ ދިރުމަކަށެވެ. ކަމެއް ނޫޅި ބޭރަށްގޮސް އުޅުނީ ބިރަކަށެވެ. ނަމަވެސް އޭނާ އެންމެ ބޮޑުންނަށް ކަންތައް ކުރީއެވެ. ކޮންމެ ދުވަހަކު މަންމަ ފެނުމާ އެކު މަޖެން ހިނގައެވެ. މަންމަ ނުފެނުމުން ކާނިއާދާ މިހަކަންވެގެން އެއްދުވަހު އެތާއަށް ވަންނަންގޮސް ވަސްފަ. އެ މަންމައާ ފާހަކަފުސް ދެއްކިއެވެ. ނަމަވެސް އޭގެ ދަރިފުޅުކަމުގެ އެ މަންމައަކަށް ނޭނގެއެވެ. އެކަން އެނގޭނަމަ އެދީގެނެއްކަން ކޮޅު ނުވީހެވެ.

ޖަލުގެ ނިޒާމީ އޮފީހުގެ ހިތާމަތަކުން އެ މަންމައަށް ހިއްސާކުރެވުނެވެ. އޯގާ އުފާވެރި އެ މަންމައަށް ކިޔައިދިނެވެ. އެކަމަކު މަންމައާ ބައްދަލުވުމުން އެ ވާހަކަތައް ކިޔައިދިން ހިތްވަރައް ޖަލުގެ ނުތެވެ. އެ މަންމައަށް ކަންކަމުން ކެތްއް ނުކުރެވުނީއެވެ. އެހެން ގޮތްވެގެން ފުރަތަމަ ދިރުމުގެ ކުރިން މަންމައަށް ޕްރޮބްލަމުން އޭނާ ލިބުނު ސިޓީއެކެވެ.

ޖެހިގެން އައި ދުވަހުގެ މެންދުރު ފަހުގެ މުޅި މާޒީއަށް ފިކުރު ސަލާމް ހޯދާދެއްކެވެ. ކޮޓަރީގައި ހުރި ޖަލުގެ ފުރަތަންތަ މަސައްކަތެވެ. މަރީއަށް މޯލްޑިވިސް އެހީތެރިކަމެވެ. ތަރުބިއްޔަތުކުރި ބައްޔަކު ކޮންފިއުޝަން ކަމަށްޓަކައިވެ. އޭނާއަކީ މިގެ 4 ދުވަސްކުރިން ރައްޔިތަށް ބީލަމަށް އެފެދި އަނެއްކާވެސް ގޮތެއް ޖެހުނީހޭއޭވެ؟ އެވަރު ބޮޑުކަން އެމީހާގެ ފުރާނަ މަތިންދައް ވެރިކަންފަހީ ކޮން ސަލާމަތެ ހުރުމަށްކަމާއި؟ ކޮންމެ މިހާރަކު ކުރަނީ އެ ސަލާމަތުވާށެވެ. ޖަވާބު ނުލިބުނީ ވެސް އެ ސަލާމަތުކަމަށެވެ.

ވަގުތީ މަދުނިޔޭގެ ޖަލުގެ ވެރިވީއެވެ. އަލިއަލި ގައުމުގައި ބުރަސްޤީއަކަށް ވެގެންނެވެ. އެންމެ ފޯރާ މަންމަފުރި އެ މަންމައަށް މަންމާއާ ހިތާއި ގޯސްގޮތް އުޅުނިކޮށްވެ. ފުރުޞަތު، ހުރިހާ ބަންދުވެފައިވާ މިހާރު ހުރުމާ ލިމާބަޔަކުއެވެ. އެހެން ގައުމެއްގެ ރައްޔިތުންގެ ގޮތުގައެވެ. އޭނާމަކު މި ކަންކަން އެނގޭން މިހަކަ ނުކުމެ. އެންމެނަށް އެނގޭނީ މަރުވި ބަންގާޅުއް ކަމެވެ. އެ ޤައުމު ލިބުނީ ބޮޑު މިހާރަކަން ކަމެވެ. އެހެން ޝަރުޢީ ރ ކަރުނަމާދަށް އެތައް ބައިކަ ޖެހުމެވެ. އެ ޖަވާބު ފުރާއިހާ ވާނީއެވެ. އެމަކުގެ ސަލަބަން އެތައް ބައިތޭގެ ދޮރުން ކަރުނަ ނިކުންނެވެ. ޖަލުގެ ވަކިވެގެން ދިޔައިރު މަރުވީ ޖަލުގެކަން އެނގޭ އެ ކަނޑުވާ މި ފުނިޔައިކަ ނުކުތެވެ.

ޖަލުގެ މަރުވީގޮ ދީ ދުވަސްފަހުން ޖަލުގެ ވާރިކަމުގެ ޗީޓީކަމަށް ނޫސްތަކުގެ ފަރަ ސުރުޚީތަކަށް އެރީއެވެ. އެމީރާގެ ޢަނދަލީބޯޓް ޖަލުގައި ދީ މައިން މަރުވެފައި ވަނީކަން ފުނިފައިވާކަމަށް އެމީރާގެ ސިއްރު ފުރުޞަތު ހޯމަކުރުމުންނެވެ. ދިވެހި ފުރުޞަތު ވެސް އެކަން ތަޙްޤީޤުކުރުމުންނެވެ. ކަންފަތުގައި ޖެހުނު އެ ހަބަރު އިވުމުން ޖަލުގެ މަންމައަކަށް ކެތްމ ނުކުރެވުނެވެ. ހިނދުކޮޅަކަށް މޫނު ހުރި ހުއްޓިއްޖެއެވެ. ހޭނެތިގެން ވެއްޓިއްޖެއެވެ.

ޗެނަލް އައިދުވަހު އެ މަންމައަށް ޕޯސްޓްކޮށް އައީ ސަލީމްއެވެ. ވަރުދެރަވެ ގޮތް ހުސްވެފައިވާ މަންމަ އަބަދު އެސަލީ
އެދުމާއެކު އައީ ދަރިފުޅުގެ ތެދުންކަން ދެކެނުލެވެ. ހިތުގެ ހިނގުން އަވަސްވެފައިވާ މަންމައަށް ތިބެން ހައިރާންކަމާއެކު ސަލީ
ކިޔަން ފެށިއްޖެ.

އަބަދުވެސް އެންމެ ލޯބިވާ މަންމައަށް.

މަންމަ އުޅޭ ހަމަ އަހަރެންނަށް ވިސްނެއެވެ. އަހަރެންނަށް ފެނެއެވެ. އަހަރެންނަށް އިހުސާސް ކުރެވެއެވެ. މިއަދު،
މިހާރު މަންމައަށް މަޤާމަކުރަންޖެހޭ އަހަރެންނަށް އެނގެއެވެ. އަހަރެން ފިޔަވައިގެން އެހެން ދިމާކުރަންކަމާއި އެ ވާހަކައިތަކުން
މަންމަގެ ހިތް ފުރިހަމަވަރު އަހަރެންނަށް އިހުސާސްކުރެވެއެވެ.

މަންމާއެވެ! އަހަރެންނަށް މަޢާފުކުރާށެވެ. އަހަރެންނަށް މަޤުބޫލުވިއެވެ. މިއީ އެއްޗެއް ގޮތެއް ނެތިގެން އެހެންޖެހުނު ގޮތެވެ. މަންމަ ކަހަލަ އެއްވެސް ކުދިން ނެތް އަންހެނުންނެތްކަމާ އަހަރެންގެ ދެ އަތުން މަތިން މަންމަ އެދޭނަމު ހުއްޓެވެ؟ އަހަރެންގެ ދަރިފުޅު ކަހަލަ ތެއްމެ ކުދިންތަކެއްގެ ފުރާނަ މި ދުނިޔެއާ ވަކިކުރުމުގައި އަހަރެން ބައިވެރިވާން މަންމަ ބޭނުންވާން ހުއްޓެވެ؟ އެއްވެސް ކަމަކާނުލައި މުސްތަޤުބަލެއްގެ މަތިން މިދަރިފުޅު ތެދުވުމަށް މަންމަ ގަބޫލުހުއްޓެވެ؟ ނުވާނެއެވެ. ނުވާނެކަން ދޭނެވެ. އަހަރެން ފިލައިގެންނެއް މިކަމާހުރިއެވެ. އެމީހުންނާ ދުރަށް ދާންޖެހުނީ މިސަބަބާހުރިއެވެ. އަހަރެން ގޯސްވި އެކަމުގައި ބައިވެރި ނުވުމުންނެވެ.

މަންމާއެވެ! އަހަރެންނަށް މަޢާފުކުރާށެވެ. މަންމަދެކެމުން އައި ހުވަފެންތައް ހަމައެކަނި ނުހުދުނިއްޔެވެ. މަންމަ އެދިކަހަލަ ދަރިފުޅަކަށް އަހަރެންނަށް ނުވެވުނީއެވެ. އެކަމަކު އަހަރެންނަކީ ގޯސް މީހެއް ނޫނެވެ. މަންމަދެކެ ލޯބިވާ މީހެއްވެސް ނޫނެވެ. އެހެން ނޫންނަމަ މަންމަގެ ގޮތަށް އެންމެކަން މިހިތުގެ ނޫނީހެވެ. މަންމައާ ބައްދަލުކުރާކަށް އަހަރެން ބޭނުމެވެ. ނުވިހެވެ. މިގެ ދެރަ ދުވަސްކުރިން އަހަރެން މަންމައާ ބައްދަލުކުރިމެވެ. ހިނދުން ވަގުތު ތިލަ މިއަދު. އެކަމާ ކުރިން ދަރިފުޅު ހާލު ބުނެދެވޭނެ ކަމަކާ ބުނެދެވިޖެހުނީއެވެ. އެވަގުތު މަންމަގެ ތިން ފަހަރަ ހިނގާ މުޅިން ކުރިއަށް ޤައިމުކުރެވޭނެވެ. މަންމަގައި އެތަނުގެ ބާރަށް މިކަންތައް ޖެހުނީ ބޭނުމެވެ. ވީއެހެން އަހަރެން ކުރަމާއި މަގަށް ކުޅަދާނަކަން އަޑުއުހުމެވެ. މަންމަގެ އެކުއްޖާ ލާރިއަކީ ކަމެއް ނުވިހެވެ. އެކަމުގައި މަސަލަ ކުރުމަށް ބޭނުނުވީއެވެ. އިހުސާސް އާ ނަސޭހަތް ނިކަމެތިވިއެވެ.

މަންމާއެވެ! އަހަރެންގެ ހިތްވަރުގެ ތަރިކައެވެ. އަސަރު ކުރެއެވެ. މިފަދަ ކަމަކު ވަތްކަމީ ނުވެއެވެ. މިހިރަ މަންމަގެ އާދަވެތިކަން ނުދެއެވެ. މި އަސަރުތަކުގެ އެންމެ އުނދަގޫ ކުރަނީ ހިތާމަ އޮށުނު ތެޔޮ ހޭދަކުރުމަށް. ގުޅޭނީ ފަރިއްކޮޅު މި ހިތްވަރެވެ. އަހަރެން ދެރަކަމާއި ހަނދާން ތަކުރާރު ކުރާ މަސައްކަތް ޖެހުނެވެ. ހިތްވަރު ދިނުމުގެ އިހުސާސް އުފެއްދީ ތިމަގުން ރަގަޅަށް ނަހަމަވުމަކާ ބެހޭނެ ކަމެއް ބަޔާންކުރެވެއެވެ. އަހަރެން ކަމުގެ އެއްގޮތް ކޮށްދިނުމެވެ. އަހަރެން ވާހަކަ ދައްކައި ސަމާލުކަމަށް އަހަރެން މަސައްކަތް ކުރަންޖެހެނީ ކިހިނެއް ހިތްވަރުލިބޭނީ ކަމެއްގެ ބަދަލުގައި ބަހާލަށްވެއެވެ.

މަންމާއެވެ! ކުޑަކުދިން މަސައްކަތް ތަކެއް ތިބެނީ ކޮންމެ ހިސާބަކުން ހިތާމަ ކަމުގެ ދަރަޖައިން ފެނުނެވެ. ހުރިހާ ނުދާނެ ތިމާގެ އުފަލުގައި ސަމާލުކަމުގެ މަގުތައް ތަނަވަސްވެގެން ވާނީއެވެ. ހީނީ ދާދި ފަހުން ހަދާފައި ވާ ސަފުހާތައް ކަޑަ ޤައުމުގެ ސަމާލުކަމާއި ސަގާފަތާ މެދު ހިޔާލު ހުރިގޮތް ހާމަކުރެވޭނެ ކަމެކެވެ.

މިސާލަކަށް މަންމަ އަނގާދޭ މަސައްކަތުން ކުރި އަރަން ޖެހެނީ ކޮން ބަޔަކަށް ކަމެއްވެސް ނުދެނެގަނެވޭތީއެވެ. އެކަމުގެ އެތައް ތަފާތު ތަޖުރިބާތަކާއި ފަރާތްތަކުން ހާމަ ވެގެން ދިޔައެވެ. މިނޫން ކަހަލަ ކަމެއް ދެކުނީމެވެ. އަޅުގަނޑު މިދެނީ ހަމަ ހިތުން ޝުކުރިއްޔާއެވެ. މާލެ ހިސާބުގައި ފޮނުވާލި މަންމައާ ޖެހިލުންވާނެ ކަމެއްގެ ޝުކުރު ސަމާލުކަމުގައި އެކަން އޮތީ ދެކޭގޮތް ކަމަށް ބުނެދެވޭނެއެވެ! ކަމީ

ދުޢާކޮށްދެއްވާށެވެ! ރަނގަޅު ގޮތުގައި މިންވަރުކުރެއްވުމަށް އެދެމެވެ! އަހަރެންނަށް ފޯނުން ހުވަފެނާ އެއްގޮތަށް ކަންތައްތައް ހިނގައިދިޔުމަށް ދުޢާކޮށްދެއްވާށެވެ!

ސިޓީ ކިޔާ ނިންމާލިއިރު އެ މަންމަ އިނީ ގަނޑުވެފައެވެ. ދުލުން ބަހެއް ބޭރެއް ނުވިއެވެ. ދުލުން ދައްކަންނޭނގި ވާހަކަތަކާއި ސިކުނޑިއާ ވަކިވިއެވެ. ހަމަހިމޭން ވިސްނުން އޮބާލިއެވެ. ނަފްސުގެ ކޮންޓްރޯލް ގެއްލުނީއެވެ. އެ މަންމަ އަމިއްލައަށް ވާހަކަދައްކަން ފެށީއެވެ.

މިއަދު އެސިޓީގެ ވާހަކަތައް އަޑުއަހާނެ މީހަކު ނެތެވެ. އެ މަންމަގެ ދުލުން ތަރުޖަމާގެ ވާހަކަތައް ދެއްކިޔަސްވެސް އެކަން ގަބޫލުކުރާނެ މީހަކު ވެސް ނެތެވެ. އެ މަންމަ ދައްކާނީ ތަރިޖުމާން ހުވަފެނުގެ ވާހަކައެވެ. މަންމަގެ ހުވަފެނުގައި ހަދަމަން ހަދައިގެން އެނބުރި ދަރިފުޅު އަންނަން ވާހަކައެވެ. އެ ހުރިހާ ހަދިޔާތައް އޮތީ ސިއްރުކޮށްލައިފައެވެ. އެ ސިޓީ ވީ މަންމަ އަމިއްލައަށް ލިޔެގެން އެދުން ސިޓީއަކަށެވެ. ދުނިޔެއިން މިކަހަލަ ތަސްވީރެވެ. ސިއްރުން ވާހަކަ ދެއްކުމުގެ ކަމެއް ކުރެއްވުމަށް ސިއްރުވުމުގެ ކުރިއަށް ވަރަށް ސިއްރުކަމެވެ. އެއްވެސް މީހަކު ނޭނގޭ ގޮތަށެވެ. ރިސާލާގެ މަތީގެ ހަރީގަތް އެނގޭ މީހަކު ނެތެވެ. އެ މަންމަގެ ވާހަކަ ގަބޫލުކުރާނެ މީހަކު ނެތެވެ. އެކަމު ދުނިޔެން ދިޔަ ހުވަފެންތަކަކަށް ބޭރުއެއް ސަލާމް އެނގޭ މީހަކު ނެތެވެ. އެ ހުވަފެންތައް ބިލާހަކަތް ގޮތް ހެދުން ބޭނުންވާ މީހަކު ނެތެވެ.

(ނިމުނި)